

Grooveanalyse

Tre spørgsmål: hvilken type rytmik i den enkelte stemme, hvilken gentagelsesstruktur, hvilket forhold imellem stemmerne (sammenfald eller komplementærrytmik).

Overordnet to typer rytmik: pulsmarkering og modrytmer

Pulsmarkering

Her lægger rytmen sig "i" pulsen.

Når rytmen bruger 8.-dele eller 16.-dele, underdeler den samtidig pulsslagene – hvilket har stor betydning for rytmens karakter og intensitet.

Helnode
Halvnoder
4.-delsnoder = pulsen i 4/4
8.-delsnoder
16.-delsnoder
1 så og så osv.

Nogle taktpositioner er mere betonedede end andre: slagene er betonedede, mens underdelingerne er ubetonede.

Tilsammen danner de et betoningsmønster:

O o o o O o o o O o o o O o o o

Modrytme: offbeat

I offbeatrytmer betoner man modsat i forhold til pulsen. 1-slaget og 3-slaget er stærkest: derfor er det en modrytme at betone 2 og 4 – hvilket kaldes afterbeat.

Har ikke noget navn :-)
Afterbeat
8.-delsoff-beat
16.-delsoff-beat
1 så 1også 2så

Lift

Et lift er et enkeltstående offbeat – hvor man kan sige at markeringen af et slag er liftet ("løftet") frem til en off-beatposition. Kaldes også en synkope.

3-slaget er liftet - dvs. "løftet" frem til 2og
Tag mig med til dit drøm - me land
Liftet ligger på 2og

Man kan også lifte på 16.-delsniveau:

16.-delslift på 2også
Tag mig med til Jo - an - na

Modrytme: clavesrytmer

Clavesrytmer er en særlig type modrytme, hvor hver 3. underdeling markeres.

I det normale 4/4-betoningsmønster er det derimod hver anden.

8.-delsclaves
16.-delsclaves

Forholdet mellem rytmer: komplementærrytmik og sammenfald

Komplementærrytmik

Komplementærrytmik er det forhold at forskellige stemmer eller instrumenter fylder hullerne ud i hinandens rytmer.

Der hvor det ene instrument spiller, holder de andre pauser.

Et komplementærrytmsk groove kan ofte have et let, spændstigt og organisk udtryk. Som i Stings: "Englishman in NY".

Stortromme på 2-slaget
Hul i de andre instrumenters rytmer

Strings

Bas

Tr.

Bas på 1-slaget
Pause i de øvrige instr.

Sammenfald

Det modsatte af et komplementærrytmsk groove, er et groove præget af sammenfald – hvor alle instrumenter spiller på de samme taktpositioner.

Et sådant groove kan ofte være tungt og massivt, – og fuldt af fremdrift – som fx Sex Pistols "Problems".

Sex Pistols: "Problems"

Sang

Gui.

Bas

Tr.

Pulsmarkering eller modrytmik

Udtrykket vil dog ofte handle om hvorvidt groovet er modrytmisk eller pulsmarkerende.

Groovet i "Englishman..." er også let fordi det er meget modrytmisk. I "Problems" er det også tungt fordi det er relativt pulsmarkerende.

I de fleste poprocknumre er det bunden – den nederste del af groovet: bas og trommer som er overvejende puls-markerende, mens de "højere" lag: akkordinstrumenter og sang vil være overvejende modrytmisk, fx i Beatles' "Things We Said Today":

Hvor der også er en god blanding af komplementær-rytmik og sammenfald

Am Em⁷ Am

Sang

Gui. 2

Gui. 1

Bas

Trom.

Ostinat Er navnet på en melodisk/rytmisk figur der gentages. Basgangen til højre er et melodisk basostinat, mens de fleste andre stemmer på denne side er rytmiske ostinater. Ostinater er udtryk for bestemte gentagelsesstrukturer: fx ettaktsostinat, totaktsostinat osv.

Michael Jackson: Billie Jean